

Zonnedauw

driemaandelijks tijdschrift van Natuurpunt Noord-Limburg (Lommel-Overpelt)

2012 nr 2

Jaargang 44
april-mei-juni

Medeleven Stedelijke basisschool: 't Stekske

Als Natuurpunters weten wij dat het gehucht Kolonie historisch gegroeid is uit de landbouwkolonie die er in 1850 opgericht werd na de aanleg van de vloeiveiden. Wij hebben met onze vereniging deze vloeiveidenpercelen op blok 2 hersteld en beheren deze opnieuw op de authentieke manier, wat door de plaatselijke bewoners erg gewaardeerd wordt. Meerdere van hen hebben onze beheerders meermaals vrijwillig bijgestaan met woord en daad bij het witteren, maaien en hooien. Ook de leerlingen van de basisschool 't Stekske komen, zoals ook andere Lommelse scholen, jaarlijks op bezoek naar de watering voor een geleide wandeling of een andere educatieve activiteit. Eén klas werkte zelfs actief mee aan het tot stand komen van de unieke documentaire film "Levend water". Deze film brengt de historie en het ontstaan van de stekskeswatering en van de landbouwkolonie voortreffelijk in beeld.

Nu zijn diezelfde school en heel de bevolking van de Kolonie in diepe rouw gedompeld bij het plotse verlies van zovele dierbaren. Wij voelen oprecht mee met de familieleden en de vrienden van de overledenen. Sommige van hun grootvaders en nonkels hebben ons nog meerdere jaren geholpen met het maaien van het hooi met de zeis. De samenhang in de Kolonie is steeds groot geweest. Jaarlijks organiseren de verenigingen op half augustus nog een gezellig familiefeest aan het Wateringhuis. Nu wordt deze samenleving enorm beproefd. Wij zullen het immens verdriet niet kunnen verzachten maar toch willen wij onze betrokkenheid met deze getroffen gemeenschap laten blijken. Woorden schieten te kort maar wij voelen mee met alle families en met heel de Kolonie.

Schoolbezoek aan het WateringHUIS en de Vloeiveiden te Lommel-Kolonie.

WWW.NATUURPUNT-NOORDLIMBURG.BE

Afdelingsbestuur

Gène Wellens, erevoorzitter
Luc Winters, voorzitter
Jan Leroy, co-voorzitter
Marie-Louise Bosmans, ondervoorzitster
Albert Mertens, schatbewaarder
Paul Verheyen, secretaris, redactie Zonnedaauw
Leon Plessers, ledenadministratie
Henri Cuyvers, afgevaardigde voor Provinciaal overleg
Albert Geuens,
Carl Vertommen
Marc Geuens,
Gerard Jannis,
Jansen Toon
Herman Poorters
Rik Theuws,
Henri Vaesen,
Paula Alaerts-Vliegen, beheer Wateringhuis, feestcomité
Annemie Alaerts-Van Endert, feestcomité
Hanne Maes, lay-out Zonnedaauw

luc.winters@telenet.be
jan.leroy@skynet.be

albert.mertens@skynet.be
pool.verheyen@skynet.be
leon.plessers@helvoet.com
henricuyvers@telenet.be
bertgeuens@skynet.be
carl.vertommen@telenet.be
marcgeuens1@telenet.be

totom@telenet.be
hermanpoorters@hotmail.com
rik_theuws@hotmail.com

petrus.alaerts@telenet.be
patrick.van.endert@telenet.be
hanne_maes@pandora.be

WERKGROEPEN

Albert Geuens: vogelwerkgroep
Guido Jansen: vissenwerkgroep
Luc Winters: amfibieën en reptielen
Gerard Jannis: libellen
Pierre Alaerts: planten
Peter Waelbers: zoogdieren
Albert Mertens: natuurgidsen

bertgeuens@skynet.be
gijans@hotmail.com
luc.winters@telenet.be
gerard.jannis@telenet.be
petrus.alaerts@telenet.be

albert.mertens@skynet.be

CONSERVATORS NATUURGEBIEDEN

Hoofdconservator (H.C.) en coördinator
"De Vloeiweiden in de Watering" (Lommel-Kolonie),
"De Lommelse heidegebieden": de Riebos, de Blekerheide, de Heuvelse heide en de Kattenbosserheide,
"De Tip", (dendrologisch park in Lommel-Kerkhoven),
"Het Plat" (Overpelt)
"De Dommelvallei" (Hechtel-Eksel, Peer en Overpelt)
"De Veewei" (Hechtel-Eksel)

Gerard Jannis
Albert Mertens (H.C.), en Pierre Alaerts
André Geypen (H.C.), en Michel Emmers
Gène Wellens (H.C.), Rik Theuws
Theo Renckens (H.C.), Willy Cox en Luc Winters
Albert Geuens (H.C.) en Wouter Beyen
Luc Winters (H.C.) en Fons Kenis

Inhoudsopgave

- Blz 2 Medeleven Stedelijke basisschool 't Stekske
- Blz 3 Afdelingsbestuur
- Blz 4 Brief van de voorzitter: Natuurstudie
- Blz 5 Aankondiging van Activiteiten
- Blz 8 Driedaagse natuuruitstap naar Larochette
- Blz 9 Tuinen- en Landschapsreis naar Engeland samen met KVLV Hechtel
- Blz 10 Toezicht WateringHUIS 2012
- Blz 11 Verslag Zeelandreis 2012
- Blz 13 Nieuws van de Slobkousjes
- Blz 14 Project Levend Zand: Biodiversiteitsweekend
- Blz 15 Publiciteit.
- Blz 18 Digitale Zonnedaaw
- blz 19 Reservatennieuws Natuurpunt Noord-Limburg
- Blz 20 Vogels: Bouwen van het nest
- Blz 22 0,5 miljoen vogels passeren Lommel
- Blz 23 Achterste binnenomslag: Colofon.

Brief van de voorzitter Natuurstudie

Natuurstudie is één van de doelstellingen van onze afdeling.

Onze leden werken hiervoor samen in diverse werkgroepen.

De vogelwerkgroep, die zich in de toekomst vogelwerkgroep Noord-limburg gaat noemen, heeft samen met enkele medewerkers van buiten onze afdeling een unieke vogeltelpost bemand in de Maatheide te Lommel. In 2011 werd er 1230 uur geteld en wist men 116000 vogels te noteren. Recent telde men op een avond 28000 meeuwen.

Deze telpost is ondertussen uitgegroeid tot een van de voornaamste van Vlaanderen. Resultaat, op 23 september wordt de Roofvogelhappening in en rond de Maatheide georganiseerd.

Ook de vernieuwde vlinderwerkgroep Noord-limburg gaat dit jaar van start. Het is de bedoeling om enkele activiteiten te organiseren en om de vlinders (zowel dag- als nachtvlinders) in onze reservaten te inventariseren.

Wij werken ook mee met de Slobkousjes. Regelmatig verschijnen in onze Zonnedaaw artikelen over deze studiegroep. Gedurende de zomer determineren ze planten in de hele regio. Nadien zijn de paddenstoelen aan de beurt en tijdens de wintermaanden bekijken zij de mossen. Recent is er nog een cursus mossen ingericht en ook de volgende cursus "Composieten en schermbloemigen" staat al op stapel.

Samen met Levend Zand organiseren wij in het eerste weekend van juni ons derde Biodiversiteitsweekend. Specialisten in hun vak (vb mieren,spinnen, kevers enz.) maken een grondige inventarisatie op diverse terreinen.

Dit unieke project is nu al ver over landsgrenzen bekend en geniet overal een zeer grote waardering. De vondsten zijn soms spectaculair te noemen en zijn allen terug te vinden op waarnemingen.be.

In al onze reservaten dienen wij jaarlijks een monitoringplan op te stellen. De diverse studiegroepen en waarnemingen.be zijn dan zeer nuttig voor de conservators. Zij moeten weten of o.a. de lederboktor, de moerassprinkhaan, het zwart lieveheersbeestje, het knopsrietje, de metaalvlinder enz. aanwezig zijn in hun reservaat.

Wie wil helpen bij de inventarisatie van deze monitoringsoorten kan altijd bij mij terecht.

Van alle andere studiegroepen kan je de nodige informatie vinden op onze website

<http://www.natuurpunt-noordlimburg.be>

Luc WINTERS, voorzitter

ACTIVITEITEN

AANKONDIGING

Zondag 1 april 2012

Geleide natuurwandeling in “De Vloeiweiden” te Lommel-Kolonie

Leiding: Noord-Limburgse Natuurgidsen: Luc Winters en Henri Cuyvers.
Samenkomst: telkens om 14 uur aan het einde van de Koloniestraat of om 13.45 uur aan “Het wateringHUIS”.

Maandag 2 april 2012

Samenstellen en verzenden van Zonnedauw nr. 2 - 2012

Samenkomst: om 20.00 uur in De Geer te Eksel.

Maandag 9 april 2012 (paasmaandag)

Dag (of ½ dag)-uitstap naar “Het Militair Domein” te Helchteren (ism met NP-Hechtel-Eksel)

Leiding: Albert Geuens.
Samenkomst: om 8.00 uur op de parking van A.V.T. (Atletiekvereniging Hechtel), de eerste weg ten zuiden van het ronde punt ten zuiden van Hechtel op de oude baan Eindhoven-Hasselt.
Bij deze daguitstap bestaat de mogelijkheid om rond de middag af te haken.
Stevig schoeisel en picknick is gewenst.

Donderdag 12 april 2012

Vogelbuurten

Leiding: Pieter Cox
Plaats: 20.00 uur in het WateringHUIS, Oude Maai 80 Lommel-Kolonie

Zondag 15 april 2012

Voorjaarswandeling in “Het Plat” te Overpelt.

Leiding: Theo Renckens, John Verboven en Willy Cox.
Samenkomst: om 14.00 uur aan de schapenstal op het einde van de Palisstraat (Holven)

Zondag 22 april 2012

Uitstap naar de Mariahof te Beek (Bree).

Leiding: plaatselijke gids.
Samenkomst: om 8.30 uur aan het Mariahof te Beek (Bree).
Verzamellocatie : 8h marktplein te Overpelt

Zondag 22 april 2012 :

Dag van de aarde

Voor informatie: zie media.
<http://www.bondbeterleefmilieu.be/dagvandeearde/>

Zondag 6 mei 2012

Geleide wandeling in “De Vloeiweiden” te Lommel-Kolonie

Leiding: Noord-Limburgse natuurgidsen: Albert Janssen en Leon Plessers.
Samenkomst: om 14 uur aan het einde van de Koloniestraat of om 13.45 uur aan “Het wateringHUIS”.

Donderdag 10 mei 2012

Vogelbuurten

Leiding: Pieter Cox
Plaats : 20.00 uur in het WateringHUIS, Oude Maai 80 Lommel-Kolonie

Zondag 13 mei 2012

Uitstap naar “De Veeweivallei” in Eksel

Leiding: Jef Kerkhofs, Albert Geuens en Fons Kenis.
Samenkomst: om 8.00 uur aan de parking van de Autokeuring te Eksel.
De Veeweivallei is een van de natuureservaten van onze afdeling. Dit prachtige natuurgebied met zeer rijke percelen willen we dus zeker ook eens tijdens volle zomer, in volle leven bezoeken.

Vrijdag 18, zaterdag 19 en zondag 20 mei 2012

DRIEDAAGSE UITSTAP naar Larochette gelegen in het Groothertogdom Luxemburg

Meer gegevens en de nodige inlichtingen betreffende deze driedaagse vind je elders in deze Zonnedauw.

Donderdag 31 mei 2012

Theorieles: “Schermbloemigen en composieten”

Organisatie : plantenwerkgroep “Slobkousjes” ism met Natuurpunt Noord-Limburg.
Contact : Jan Leroy (tel 0474/73.59.11 of E-mail Jan.Leroy@skynet.be)
Lokaal en aanvang: “Het wateringHUIS”, Oude Maai 80 te Lommel-Kolonie om 19.30 uur;
einde om 22.00 uur.
Onkosten: 1 theorieles en 2 praktijklessen: voor leden 9 euro en voor niet-leden: 15 euro.

Vrijdag 1 juni, zaterdag 2 juni en zondag 3 juni 2012

Weekend biodiversiteit

Leiding: Toon Jansen.
Voor alle informatie zie verder in deze Zonnedauw.

Zondag 3 juni 2012

A.Wandeling in Dommeldal (ism met Natuurpunt Hechtel-Eksel)

Leiding: Albert Geuens en Gerard Jannis.
Samenkomst: Om 9.00 uur aan de Kerk van Eksel,

Laarzen kunnen nuttig zijn.

B. Geleide natuurwandeling in “De Vloeiweiden” te Lommel-Kolonie

Leiding: Noord-Limburgse natuurgidsen: Willy Jacobs en Willy Cox
Samenkomst: om 14 uur aan het einde van de Koloniestraat of om 13.45 uur aan “Het wateringHUIS”.

Donderdag 7 juni 2012

Praktijkles: “Schermbloemigen en composieten” in de Vloeiweiden

Organisatie : plantenwerkgroep “Slobkousjes” ism met Natuurpunt Noord-Limburg.
Contact : Jan Leroy (tel 0474/73.59.11 of E-mail Jan.Leroy@skynet.be)
Plaats en aanvang: “Het wateringHUIS”, Oude Maai 80 te Lommel-Kolonie om 19.00 uur; einde om 22.00 uur.

Vrijdag 8 juni 2012

Nachtzwaluwtocht in het domein “Het Pijnven” te Eksel - Lommel

Leiding: Albert Geuens.
Samenkomst: om 20.30 uur op de parking van het staatsbos “Het Pijnven”, nabij het Bosmuseum, Kiefhoekstraat (weg van Eksel naar Lommel-Kerkhoven).
Doel: observeren van de nachtzwaluw.
Onze vogelwerkgroep hield reeds meerdere goed georganiseerde tellingen, daarom is het nu voor de geïnteresseerde leden dé gelegenheid om deze mysterieuze vogel iets beter te leren kennen.

Donderdag 14 juni 2012

Vogelbuurten

Leiding: Pieter Cox
Plaats : 20.00 uur in het WateringHUIS, Oude Maai 80 Lommel-Kolonie

Tweede helft juni 2012

Maaien, hooien, persen in de Vloeiweiden

Aangezien we het goede hooiweder niet op bestelling krijgen, zullen we maaien, hooien en persen wanneer het hooiland en het weder het toelaten. Om te weten of er gemaaid of gehooïd wordt, kan je Albert Mertens (011/649400) of Pierre Alaerts (011/541984) opbellen.

Donderdag 21 juni 2012

Praktijkles: “Schermbloemigen en composieten” in het “Hageven”

Organisatie: plantenwerkgroep “Slobkousjes” ism met Natuurpunt Noord-Limburg.
Contact: Jan Leroy (tel 0474/73.59.11 of E-mail Jan.Leroy@skynet.be)
Plaats en aanvang: “NEC De Wulp”, Tussenstraat 10 te Neerpelt om 19.00 uur; einde om 22.00 uur.

Zondag 24 juni 2012

Koffietafel en gezellig samenzijn aan “Het wateringHUIS”.

We nodigen alle medewerkers aan de talrijke beheerswerken en alle andere activiteiten van onze vereniging tijdens het afgelopen jaar uit op een gratis koffietafel met drank aan “Het wateringHUIS” vanaf 17 uur, als dank voor hun inzet.

Zaterdag 30 juni 2012

Beheerswerken in en om “Het wateringHUIS”

Opzet is om eenmaal per kwartaal “Het wateringHUIS” binnen maar ook buiten (de onmiddellijke omgeving) een poets- en onderhoudsbeurt te geven. Iedereen is welkom, zowel mannen als vrouwen.
Samenkomst: aan het “Het wateringHUIS” van 9 uur tot 12 uur

Zondag 1 juli 2012

Geleide wandeling in de Vloeiweiden te Lommel-Kolonie

Leiding: Noord-Limburgse natuurgidsen: Toon Jansen en Henri Cuyvers
Samenkomst: om 13.45 uur aan het WateringHUIS en om 14 uur aan het einde van de Koloniestraat.

Maandag 2 juli 2012

Werkvergadering : Verzending van de Zonnedaaw nr. 3 - 2012

Samenkomst in De Geer te Eksel om 20.00 uur

DRIEDAAGSE NATUURUITSTAP NAAR LAROCLETTE

*In het Groothertogdom Luxemburg op
18, 19 en 20 Mei 2012 (Hemelvaartweekend).*

Hieronder alle gegevens over de 37ste driedaagse excursie, dit jaar naar het gebied dat Klein Zwitserland wordt genoemd. In 1998 zijn we met de driedaagse ook in deze streek geweest. We verbleven toen in Bollendorf en maakten wandelingen in het Müllerthal, bekend vanwege zijn rotsformaties, natuurschoon en beekjes met watervallen zoals de Schiessentumpel .

Larochette ligt aan de rand van dit dal en is vooral bekend voor zijn gedeeltelijk gerestaureerde kasteelruïne, waarvan men een mooi uitzicht heeft over het plaatsje en het dal van de Ernz Blanche.

Als de zon meewil, worden het weer mooie dagen. Aan de wandelingen zal het niet liggen!

VERBLIJF: Youth Hostel Larochette; 45 , Osterbour; 7622 Larochette; Tel 352 837081

Het verblijf is een jeugdherberg gelegen in het centrum van Larochette. Het aantal plaatsen is beperkt tot 35 personen.

De bedden zijn onderverdeeld in 14 2-persoons en 2 5-persoonskamers. De koppels die een 2 persoonskamer wensen, gelieve zo snel mogelijk in te schrijven. Op 29 april ten laatste moeten we het aantal deelnemers doorgeven.

ONKOSTEN: De prijs per persoon voor een 2 persoonskamer met 2x ontbijtbuffet, 2x avondmaal en 2x lunchpakket bedraagt 80 euro. De prijs voor een 5 persoonskamer met dezelfde faciliteiten 70 euro. Mensen die met iemand meerijden betalen 20 euro per persoon extra. We proberen natuurlijk alle auto's zo goed mogelijk te bezetten. Zeker nu de brandstofprijs blijft stijgen.

INSCHRIJVING:

Naam, adres en telefoonnummer doormailen of bellen naar marcgeuens1@telenet.be GSM 0478 54 22 51 (na 18 uur) .

Het verschuldigde bedrag overschrijven voor 26 april op rekeningnummer 035-2612051-76 van Natuurpunt Noord-Limburg met vermelding '3-daagse Larochette 2012' met het aantal personen.

PERSOONLIJKE UITRUSTING ;

Lakens zijn ter plaatse. Kledij voor regen en zonneschijn meenemen. Stevige schoenen en vergeet ook uw verrekijker, fototoestel en goed humeur niet!

KNAPZAK;

Voor vrijdagmiddag nemen we onze boterhammen mee. Vergeet vooral uw drinken niet voor onderweg.

PROGRAMMA:

We maken 2 wandelingen in het Müllerthal en een landschapswandeling in Larochette. Het niveau van de wandelingen is zoals gewoonlijk, wat klimmen en wat dalen zit er dus altijd wel wat bij.

Maar wees gerust, iedereen (ook Jef – 80 jaar tussen haakjes) zal het aankunnen. Bij minder mooi weer kunnen we een bezoek brengen aan de kasteelruïnes in Larochette en aan het Natuurstudiecentrum Felzenlabyrinth bij Berdorf. Op die plaatsen gaan we ook wandelen. Er zullen dit jaar 2 jubilarissen zijn; Ursula met 15 en Josée met 10 deelnames. Alvast proficiat! En euh...., vergeet de andere deelnemers niet...

DE REISWEG:

De heenreis is +/- 220 km, rijtijd ongeveer 2 u 40 .
ROUTE; Hasselt-Luik-Verviers tot St. Vith, daar afrit 15 richting Luxemburg, de E 421 volgen tot Diekirch. Juist voor Diekirch de weg naar Bettendorf volgen waar we bij de kerk bijeenkomen. Bij wijziging geef ik (Marc dus) het op tijd door.

REGELING BEZETTING AUTO'S ;

Marc Geuens belt zelf enkele dagen voor Hemelvaart naar de chauffeurs. Hij regelt de autobezetting. Als men niet op tijd kan zijn op de afgesproken plaats, geef dan een seintje naar Marc op 0478 54 22 51.

TUINEN- én LANDSCHAPSREIS naar Engeland samen met KVLV Hechtel

van vrijdag 8 juni 2012 tot en met maandag 11 juni 2012

met verblijf in Europa hotel in Maidenbower, deelgemeente van Crawley

De inschrijvingen hebben gelopen gelijk een trein. We gaan niet met een autobus van 50 personen, doch met een autobus met 60 geïnteresseerde tuinliefhebbers.

Het programma krijgt stilaan een vaste vorm. De National Trust heeft reeds bevestigd dat we op de voorgestelde dagen in Standen en Claremont Landscape Garden welkom zijn. Paul en Pauline Mc Bride gaan ons persoonlijk welkom heten in hun nieuwe Prairietuin in Henfield.

Op 11 mei 2012 om 20.00 uur nodigen we alle deelnemers uit in het Ontmoetingscentrum De Schans, Rode Kruisplein in de deelgemeente Hechtel om samen de praktische afspraken door te nemen.

Gelieve het resterende bedrag van € 160 voor 20 april te storten op rekeningnummer 456-1122981-39 van Natuurpunt Noord-Limburg.

Lisette HERMANS en Albert GEUENS

Clairemont Landscape Garden

Seven Sisters

TOEZICHT WATERINGHUIS 2012

Water Cox

Zondag 4 maart	Marie-Louise Vaesen en Gilda Debruyckere
Zondag 1 april	Marc Schouteden-Coenen
Zondag 6 mei	Rik Biddeloo-Van Den Eynde
Zondag 3 juni	Patrick Van Endert-Alaerts
Zondag 10 juni	Henri Cuyvers-Leppens
Zondag 17 juni	Carlo VanSeggelen-Geypen
Zondag 24 juni	KOFFIETAFEL - Alle dames
Zondag 1 juli	Paul Verheyen-Vandeweyer
Zondag 8 juli	Theo Renckens-Poelmans
Zondag 15 juli	Jef Kerkhofs-Hermans
Zondag 22 juli	Willy Cox-Konings
Zondag 29 juli	Jan Cornelissen-Kuypers
Zondag 5 augustus	Patrick Renckens-Deckers
Zondag 12 augustus	Willy Jacobs-Wellens
Woensdag 15 augustus	Gezinsdag K.A.V. – K.W.B. – L.G. Kolonie
Zondag 19 augustus	André Geypen-Daems
Zondag 26 augustus	Jan Korsten
Zondag 2 september	Nancy Dingenen en Rani
Zondag 9 september	Marc Geuens en Jean Moris
Zondag 16 september	Michel Emmers-Bernaerts
Zondag 23 september	Fons Van Decraen-Vliegen
Zondag 30 september	Leon Plessers
Zondag 7 oktober	Luc Winters-Coninx
Zondag 4 november	Toon Jansen-Bernaerts
Zondag 2 december	Gerard Jannis

Verslag Zeelandreis Natuurpunt Noord-Limburg

op zondag 19 februari 2012

De jaarlijkse winterreis naar de Nederlandse provincie Zeeland ving aan om 6u10, toen de eerste personen op de bus stapten. Iets voor 9u00 konden we de eerste soorten op onze lijst aanduiden. Vanuit de bus werden verschillende Buizerds opgemerkt en ook een mannetje Blauwe kiekendief liet zich mooi bekijken. De eerste stopplaats was bij het Veerse meer, waar we onze eerste flinke wandeling konden maken. Door een prachtige ochtendzon gecombineerd met vele watervogels keek iedereen uit naar deze geweldige dag die pas begonnen was. Vele Brandganzen en verschillende Pijlstaarten, Middelste zaagbekken en Brilduikers werden waargenomen, ook een groepje Kluten was van de partij. De roofvogels die we tijdens deze wandeling konden noteren, bestonden uit een Bruine kiekendief en een Slechtvalk. Bij de bus aan-

gekomen konden we vertrekken naar Wissenkerke, waar o.a. de Oesterput gelegen is.

Op de Oesterput en omliggende plassen waren Brilduikers en Nonnetjes aanwezig. Het leek wel een zondagmis, want buiten de Nonnetjes was er ook een biddende Torenavalk aanwezig. Een Kerkuil konden we in Wissenkerke helaas niet vinden. De volgende stopplaats was de Grevelingendam waar we een korte wandeling konden maken naar Restaurant Grevelingen, daar konden we onze lunch verorberen. Tijdens deze korte wandelingen kregen we al snel een (Chileense) Flamingo in de mot, toch vreemd om zo'n zuiderse vogel hier in de winter tegen te komen. Het gaat om een verwilderd exemplaar, waarvan er verschillende in Zeeland aanwezig zijn.

Blauwe reiger

Flamingo

Drieteenmeeuw

De meesten van onze groep namen plaats aan tafel in het Restaurant Grevelingen, enkele andere kozen om buiten te blijven en de regio te verkennen. Zij ontdekten o.a. 2 Oeverpiepers. In de lucht werd er blijkbaar niet gekeken, met een onverwachte, fikse hagelbui als gevolg. Na het eten werd de tocht verder gezet en de volgende halte was Brouwersdam, waar men kon kiezen voor een wandeling ofwel rechtstreeks naar de Spuisluis. De wandeling naar de Spuisluis bleek langer dan verwacht, maar de waarneming van een Kleine burgemeester maakte dit natuurlijk weer goed. Verder vonden ze nog twee dode Alken en een dode Jan-van-Gent. Diegenen, die rechtstreeks naar de Spuisluis waren gegaan, konden genieten van o.a. Kuifduikers, Toppers, Eiders, Zwarte zee-eenden, Roodkeelduikers, een IJsdruiker en een Drieteenmeeuw. De Grijze zeehonden waren dit jaar ook weer van de partij. De tweede fikse hagelbui van de dag besloot ons om naar de volgende stopplaats te rijden.

Grijze zeehonden

Deze laatste wandeling vond plaats in de Prunjepolder en eindigde bij De Herenkeet. Tijdens de wandeling werden nog een groot aantal Brandganzen, Rotganzen en Smienten waargenomen. Een groep van honderden Goudplevieren vloog over om zich naar hun slaapplek te begeven. Een Zwarte ruiter en een Bonte strandloper lieten zich mooi bekijken en zo eindigde stilaan onze uitstap. Het was 16u00 en dat is niet onze gewoonte om op dit uur naar huis te vertrekken, maar door de uurregeling van de bus, was er geen andere mogelijkheid. Buiten dit vroeg vertrek uur, was het een zeer geslaagde dag met mooi weer en met maar liefst 74 waargenomen soorten. Zonder de begeleiding van Rik Theuws en Luc Winters was deze dag nooit zo geslaagd geweest, waarvoor dank!

Pieter COX

Brandganzen

Nieuws van de SLOBKOUSJES

De winter is een kalme periode voor de slobkousjes. De natuur is in rust maar gelukkig zijn er de mossen om de boel draaiende te houden. We bleven dan ook wekelijks onze wandelingen organiseren ook bij min dertien en een pak sneeuw.

Wat we in het veld niet konden thuisbrengen werd op de woensdagavondsessies onder de microscoop gelegd. Laat ons eerlijk zijn, ook dat was voor ons geen garantie om de juiste naam op een mosje te plakken. Om onze kennis bij te schaven hebben we daarom met een grote groep aangesloten bij de mossencursus van de Likona werkgroep BRYOLIM.

De eerste avond werden we wegwijs gemaakt in belangrijke begrippen, en de technieken van veldonderzoek. Omwille van de barre weersomstandigheden moest er noodgedwongen een week pauze ingelast worden. De eerste excursie ging op zoek naar mossen in het bos. Plaats van afspraak de ons welbekende Begijnenvijvers. Enkele dagen later werden in de Wulp de microscopen weer boven gehaald voor een nauwkeurige determinatie. Voor de tweede zoektocht zwierven we door de Veewei op zoek naar nog meer mossen.

Wanneer je dit leest staan we alweer aan de vooravond van het plantenseizoen, en het belooft weer boeiend te worden. We zullen starten in de Erpekommer benden. We vonden er onder andere bosmuur en tongvaren naast 95 andere soorten en waren meteen overtuigd dat we er moesten terugkeren. We kregen ook de vergunning om rond de viskweekvijvers van ANB in Lozen eens te gaan snuffelen en we vonden Rutger Barendse bereid om ons in augustus te begeleiden bij een zoektocht naar planten in het centrum van Neerpelt. Dit wordt vast een leuk buitenbeentje.

Omdat je over planten ook altijd wat bij kan leren organiseren we dit jaar een cursus rond schermblou-

men en composieten. Twee plantenfamilies waarvan je wel bij elke wandeling vertegenwoordigers tegenkomt maar waarvan er talrijke soorten zo sterk overeenkomen dat het onbegonnen werk lijkt ze uiteen te houden. Een traditionele flora verwijst meestal meteen naar de kenmerken van de vruchten en ben je te vroeg voor vruchten, dan sta je daar! Wist je trouwens dat schermbloumen en composieten evolutionair gezien nauw verwant zijn?

We doen voor de begeleiding beroep op Hans Vermeulen. Wie Hans kent weet dat hij niet alleen een uitstekend plantenkenner is maar zijn kennis ook goed kan overdragen. De cursus is heel praktisch opgevat. We houden het bij een theorieles eind mei en gaan vervolgens twee maal op excursie in juni en twee maal in september. Wie er nog bij wil zijn moet wel heel snel zijn, want al na de eerste publicatie stroomden de inschrijvingen binnen en momenteel is er nog maar één plaats beschikbaar.

Van 18 april tot 12 september is er dus bij de slobkousjes heel wat plantenplezier te beleven. Maar ook daarbuiten blijven we wekelijks op pad gaan op zoek naar paddenstoelen en mossen. Wie zich aangesproken voelt en graag geïnformeerd wordt over de werking van de slobkousjes stuurt gewoon een e-mail naar Jan.leroy@skynet.be. Je krijgt dan wekelijks onze nieuwsbrief toegestuurd met het relaas van de voorbije wandeling en de afspraak voor de volgende.

Jan LEROY

Biodiversiteitsweekend

Van vrijdag 1 tot en met zondag 3 juni zal vanuit de historische villa Akindo in Lommel Werkplaatsen het derde Biodiversiteitsweekend van de Projectgroep Levend Zand plaats vinden.

Het thema luidt 'Grenzeloze natuur op de helling' en refereert aan de hoge biodiversiteit in het overgangsgebied tussen het droge Kempense plateau en de natte Molse slenk. Naar onze mening hebben gemeente-, provincie en landsgrenzen een juiste beeldvorming van de rijkdom van deze regio steeds in de weg gestaan, met zelfs desastreuze gevolgen: de overgangszone is door zandwinningen al bijna geheel in water opgegaan. De hoogste tijd dus om de situatie eens door een grenzeloze bril te gaan bekijken en de bedreigingen, maar ook de kansen onder ogen te zien. Vandaar dat in deze editie gebieden aan weerszijde van de provincie- en gemeentegrens doorkruist gaan worden. Naast Natuurpunt Noord-Limburg mag de projectgroep ook rekenen op de ondersteuning en medewerking van Natuurpunt Netebronnen. Inschrijven is al mogelijk!

Volgende gebieden komen aan bod:

**Balim Gronden,
Dorperheide,
Waaltesbos,
Verkallenbos,
De Maat / Den Diel / Buitengoor.**

Akindo is centraal tussen de gebieden gelegen, midden van een schitterend park. De historische villa (ooit verblijf van de directeur van de voormalige zinkfabriek) biedt ons slaapzaaltjes, sanitaire voorzieningen en diverse leefruimtes. In de kelder wordt een determinatieruimte ingericht met bino's en literatuur. Met name in de avonden worden door diverse deskundigen vangsten gedetermineerd en vindt veel overdracht van kennis plaats.

Op vrijdagavond wordt een warme maaltijd voorzien, op zaterdag en zondag verzorgen we een uitgebreid ontbijt en lunch en op zaterdagavond staat de inmiddels befaamde barbecue op het programma, waar vorig jaar maar liefst 50 personen aan deelnamen.

Het hele weekend staan ons twee busjes ter beschikking voor het vervoer van de deelnemers naar de diverse locaties.

Deelname en participatie:

Het gezelschap tijdens de Biodiversiteitsweekenden bestaat uit drie soorten deelnemers:

Leiding en medewerkers: zij zorgen voor een goed verloop van het weekend en begeleiding van de specialisten.

Specialisten: zij nemen één of meerdere van de activiteiten voor hun rekening en dragen bij aan de determinaties van de diverse soorten. Ben je goed thuis in een bepaalde soortengroep en heb je zin om als specialist deel te nemen, meldt je dan aan bij Lex Peeters, lpeeters@iae.nl

Deze categorie deelnemers krijgt het verblijf van ons als wederdienst gratis aangeboden (enkel de drankjes zijn op eigen kosten). Wel willen we binnen het programma tot een goede spreiding van specialismen komen, dus acceptatie onder deze voorwaarden hangt af van het feit of we voor de betreffende soortengroep nog iemand nodig hebben. Wacht dus niet te lang met aanmelden.

Deelnemers: zij schrijven zich in als gast en zijn vervolgens vrij om aan de activiteiten naar hun keuze deel te nemen. Dankzij subsidies zijn we in staat om de kosten voor deelname laag te houden. Voor het hele weekend (inclusief overnachtingen en alle maaltijden) betaal je slechts € 72,--. Reserveer alvast een plekje bij Gust Vergara, ook als je slechts een deel van het weekend kunt deelnemen: benito.vergara@telenet.be
Je ontvangt dan binnenkort een inschrijfformulier, met ook een opgave van de kosten voor de deelactiviteiten. Bovendien houden we je dan voortaan op de hoogte van aanvullingen op het programma.

Meer informatie:

Nog meer informatie over de projectgroep is te vinden op onze website: <https://sites.google.com/site/levendzand/home>

Deze webpagina is aan het weekend gewijd: <https://sites.google.com/site/levendzand/biodiversiteitsweekend>

Onderaan kun je daar de programma's van 2010 en 2011 downloaden, waarmee je alvast een indruk krijgt van het brede en grote scala aan activiteiten dat geboden wordt.

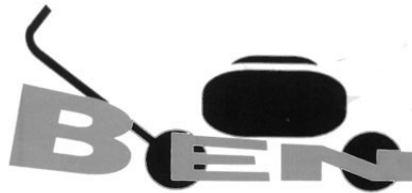
Ook je
verzekeringen
hebben een
check-up nodig!

Zakenkantoor Gutschoven
Nieuwe Markt 31 • 3900 Overpelt
011/ 66 13 12
www.dvvoeverpelt.be

Opentijden: Ma, Vr, 09.00 - 11.30 en 13.30 - 16.00 • Di, Do, 09.00 - 11.30 en 13.30 - 18.00 • wo 09.00 - 12.00 ff op afspraak

DVV
Raad op mensenmaat

TUINMACHINES & TOEBEHOREN

BEN MERTENS

Astridlaan 214 - 3900 Overpelt

Tel. 011 - 66 43 00

Open vanaf 19 u. - Woe. gesloten

SCHILDER- & BEHANGWERKEN

Omdat u staat
op kwaliteit!

Marc Geuens

0478 542251

Lommelsebaan 64
3940 Hechtel-Eksel

KAMPEER- EN BUITENSPORTZAAK

DEN OUTBACK

Alles voor de
Wandelaar,
Avonturier, ...

Galerij Vivaldi, LOMMEL, 011/554450

Open: van 10.00 tot 18.00 u. denoutback@scarlet.be
Zondag en Maandag gesloten.
Bezoek onze site: www.denoutback.be

LIMBURG INTERNATIONAL
UN REISBURO I

Stationsstraat 1 bus 1 3910 NEERPELT Tel. 011/80 39 80 fax 011/ 64 03 23
e-mail: info@li-reizen.be (Lic. A 1267)

Uw reisburo en autocarbedrijf voor:

- Alle forfaitreizen
- Groepsreizen op maat
- Eëndagsreizen op maat
- Tickets voor lijnvluchten
- Verhuur autocars tot 72 plaatsen

Vraag vrijblijvend informatie.

Tot binnenkort!!!

 HENDRIKS
Rijschool

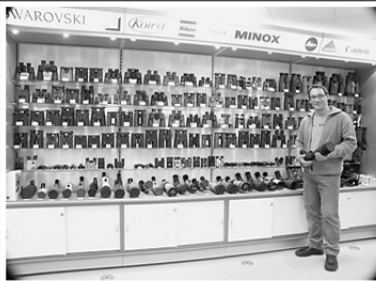
Autorijschool	Hendriks nv
Leopoldlaan	44
3900	Overpelt
Tel.	011 / 80 98 80
Fax	011 / 64 99 72
E-mail	info@hendriks.be

Rijschool HENDRIKS NV heeft vestigingen te

OVERPELT	Leopoldlaan 44	(011)80 98 80
BALEN	Gasthuisstraat 16/1	
EKSEL	Heerstraat 12	(011)73 10 51
HAMONT	Nieuwstraat 1	(011)44 70 65
LOMMEL	Molsekiezel 66	(011)54 53 91
BALEN	Vaartstraat 72	(014)81 24 23
MEERHOUT	P. v. Haechtpl. 7	(014)30 86 93
NEERPELT	Heerstraat 43	(011)64 13 39

Rijschool HENDRIKS NV heeft een speciaal erkende vestiging in het MPI St.-Elisabeth te Wijchmaal.

Foto Rooijmans

De verrekijker specialist
voor Nederland en België

met een assortiment van meer dan 170 verschillende verrekijkers en observatietelelescopen. Wij verkopen de topmerken: Leica, Swarovski en Zeiss.

Daarnaast zijn wij dealer van o.a. Bynolyt, Swift, Minolta, Nikon, Canon, Kowa, Minox, Steiner, etc...

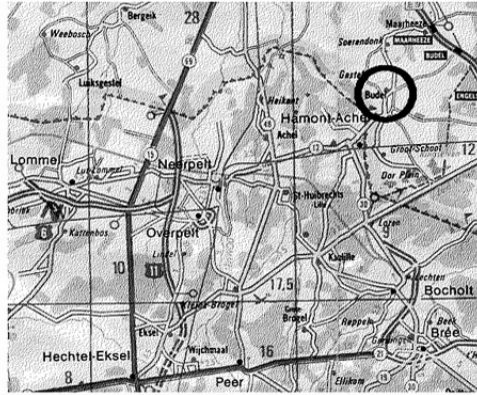
Foto Rooijmans

Markt 10 - 6021 CD - Budel
0495-494890
www.fotorooijmans.nl
h.rooijmans1@chello.nl

onze openingstijden:
maandag t/m donderdag
9.00-12.30 en 13.30-18.00

vrijdag
9.00-12.30 en 13.30-20.00

zaterdag
9.00-17.00

Uit sympathie

Overpelt

Tel.: 011.80.90.30
011.80.01.40

Kerkstraat 24, 3990 PEER
Tel./Fax 011/63.39.54

SAMSONITE : REISBENODIGDHEDEN VAN DE BESTE KWALITEIT
DIDL - O'NEILL - KIPLING - HEDGREN - BUREAUARTIKELN

de 3 Swaentjes

In de oudste taverne van Peer
lekker eten en gezellig drinken
binnen of in onze sfeervolle zomertuin

Steenweg op Wijchmaal 3 - 3990 Peer

Tel.: 011/63 20 05

SOOGEN IVO PARKETVLOEREN

Winnerstraat 76 3941 EKSEL

Openingsuren: zaterdag van 10 uur tot 17 uur
woensdag van 14 uur tot 18 uur

e-mail: ivo.soogen@skynet.be

www.soogen.be

65M 0475/76 07 82

0495/57 23 34

KWANTEN BOUWMATERIALEN

Bouw Punt Kwanten OVERPELT

GEVELSTENEN
DAKPANNEN
KLINKERS
MIX BETON
ISOLATIE
DAKRAMEN
MARMER
ARDUIN
GRANIET
ZAND & GRIND

44 Stuifzandstr (Industriepark) 3900-Overpelt

Tel: 011 64 44 72

Fax: 011 66 13 09

E-mail: ..... info@kwanten.com

URL: ..... http://www.kwanten.com

PLOEN

OPTIEK, CONTACTLENS - EN GEHOORCENTRUM
DORPSSTRAAT 44 • 3900 OVERPELT • TEL 011 64 13 78

Schoolbezoek aan het "witteren"

VERHEYEN NV

Garage - Tweedehandswagens

Lutlommel 147, 3920 Lommel

Tel.: 011/54 05 20

GSM 0475/24 98 62

DECKERS

PERMANENTE INTERIEUR-BEURS

Sellekaertsstraat 13 3900 Overpelt
Tel. 011/64.16.02 Fax. 011/66.30.45

e-mail: info@deckers.be
www.deckers.be

TAPIJTEN VAST TAPIJT VINYLvloeren LAMINAAT/PARKET TRAPLOPERS ENZ...

Uw feesttaart = onze specialiteit
LUTLOMMEL 10 LOMMEL Tel.: (011)54 40 28
Woensdag gesloten

LOMMEL

thijs bouw n.v.

Hamonterweg 84

3910 Neerpelt

Zaakvoerder: PAUL THIJS Tel.: (011)64 14 78 Fax (011)64 83 64

Digitale Zonnedauw.

Op onze website www.natuurpunt-noordlimburg.be kan men de uitgave van **Zonnedauw** in een pdf-formaat (acrobat reader) altijd raadplegen en zo gewenst downloaden. Het beeldmateriaal is hier tevens in kleur. Indien men genoeg neemt met deze digitale versie en geen papieren versie meer wenst te ontvangen, stuur dan een mail naar pool.verheyen@skynet.be. Er zijn momenteel 16 personen die enkel een elektronische Zonnedauw wensen.

Bijzondere activiteiten van Natuurpunt Noord-Limburg willen we u per email te gelegener tijd in herinnering brengen.

Indien iemand regelmatig per email een herinnering wenst te ontvangen van een komende activiteit, stuur dan een mail naar **[wateringhuis@telenet .be](mailto:wateringhuis@telenet.be)**

*Spreuk
Panoras, Servaas en Bonifaas,
zij geven vorst en ijs helags.*

Wil u ook adverteren, neem snel contact met ons op!
[wateringhuis@telenet .be](mailto:wateringhuis@telenet.be)

AANKONDIGINGEN: GEBORTEKAARTJES ✕ DOOPSUIKER ✕
UITNODIGINGEN: HUWELIJKEN ✕ GOUDEN BRUILOFTEN ✕
WIJ MAKEN ONTWERPEN VOOR ALLES WAT U TE VIERN HEEFT

**Ontwerpen die bij u passen!
Voor alle gelegenheden**

* 0493-449076 *

st*r
design

...laat uw aankondigingen schitteren!

Natuurpunt Noord-Limburg: grootgrondbezitter.

In 2005 is het Life project Dommeldal van start gegaan. Normaal duurt een Lifeproject 5 jaar, maar uitzonderlijk werd het met 1 jaar verlengd. En daarom liep ons Dommeldal project tot 2011.

Tijd om eens een overzicht te geven.

In 2005 hadden wij 107ha 48a in eigendom en 119ha 21a in beheer. Dus de totaal beheerde oppervlakte was toen 226ha 69a.

In 2009 waren dat al 165ha 54a in eigendom en 126ha 03ca in beheer. Nu was de totaal beheerde oppervlakte al 291ha 57a.

De huidige stand is 198ha 70a in eigendom en 127ha 12a in beheer. Of een totaal van 325ha 82a.

Zoals je ziet heeft ons Lifeproject ons geen windeieren gelegd. Het is dankzij Albert Geuens (onze aankoper) dat we er op 6 jaar tijd meer dan 100 ha hebben gekregen. Door de besparingen van de Vlaamse regering krijgt Natuurpunt nu veel minder geld voor aankopen. Dus zullen we in de toekomst veel minder kunnen aankopen.

Overzicht van beheerde oppervlakten per reservaat in 2005, 2009 en 2011.

	2005	2009	2011
Dommelvallei (eigendom)	65 ha 43 a	107 ha 64 a	140 ha 06 a
Dommelvallei (huur)	0	5 ha 52 a	5 ha 52 a
Veewei (eigendom)	26 ha 92 a	31 ha 47 a	31 ha 65 a
Veewei (huur)	2 ha 33 a	3 ha 63 a	3 ha 94 a
Lommelse Heide (huur)	80 ha 34 a	80 ha 34 a	80 ha 34 a
Vloeiweiden (eigendom)	12 ha 23 a	14 ha 24 a	14 ha 24 a
Vloeiweiden (beheer)	5 ha 83 a	5 ha 83 a	6 ha 61 a
't Plat (eigendom)	2 ha 90 a	3 ha 69 a	4 ha 25 a
't Plat (beheer)	30 ha 71 a	30 ha 71 a	30 ha 71 a
Den Tip (eigendom)	0a	8 ha 50 a	8 ha 50 a
TOTAAL	226 ha 69a	291 ha 57 a	325 ha 82 a

VOGELS

DICHTERBIJ BEKEKEN

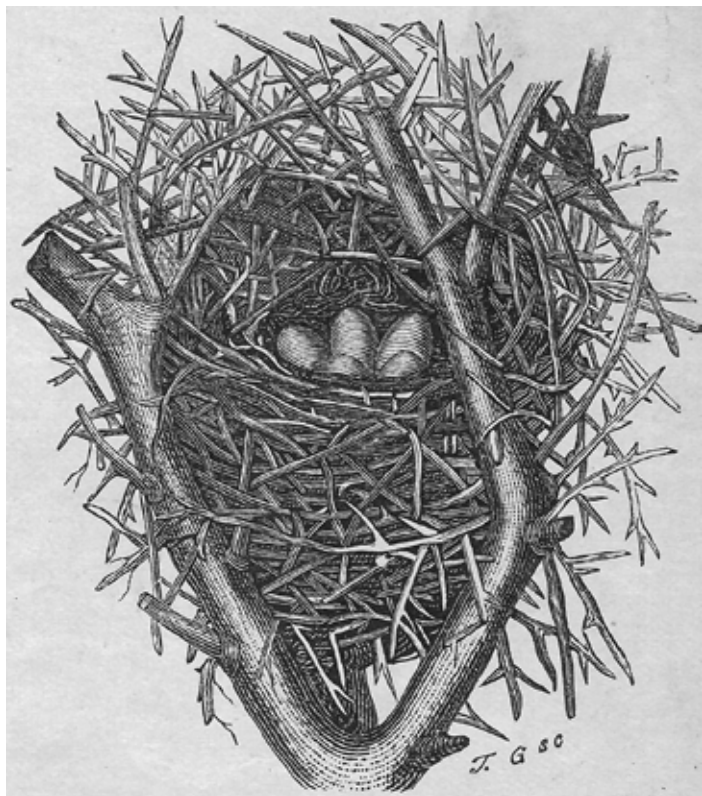

Jan Leroy bezit een interessant oud boekje met de eenvoudige maar duidelijke titel "Vogels". Het is uitgegeven bij Callewaert-De Meulenaere voor Davidsfonds in 1906 en de auteur is E.H.J. Iserbyt. Jan selecteert telkens voor Zonnedaaw een boeiende tekst uit dit boekje. In vorige uitgave was het onderwerp "Stand-, trek- en zwerfvogels". Hier kan je nu iets lezen over "nestbouw". Later volgen nog onderwerpen over "eieren" en over "broeden". De teksten worden in de oorspronkelijke oude spelling weergegeven. De mooie tekeningen zijn tevens overgenomen uit dit boekje.

BOUWEN VAN HET NEST

Vooraleer aan 't leggen en broeden te vallen, moet het vogelpaar eerst overgaan tot het bouwen van zijn, nest.

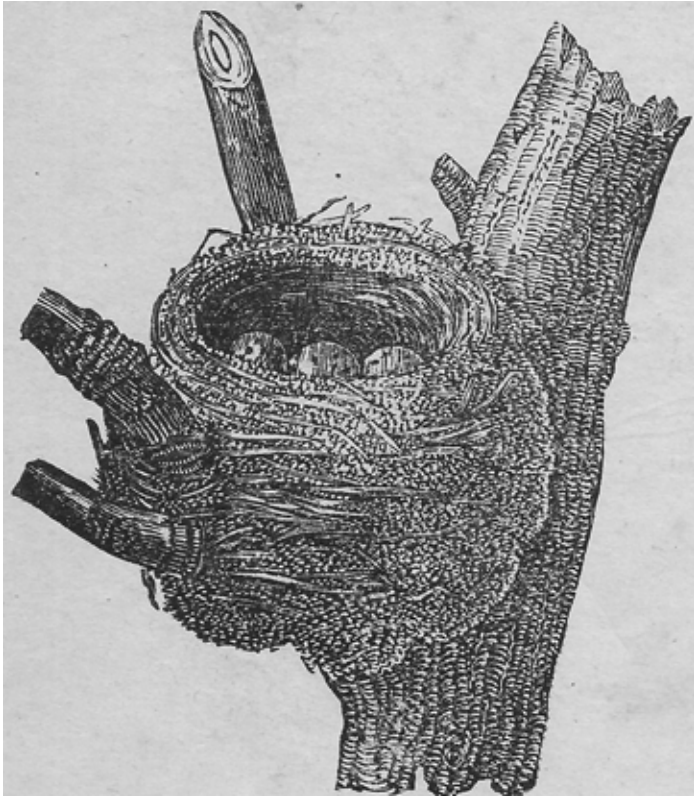
Niet alle vogels nochtans maken afzonderlijke nesten; noch bebroeden hunne eieren. Sommige vreemde soorten hebben het beter op. Zij verzamelen een grooten hoop zand, bladeren en allerlei plantenafval; midden in dien hoop worden de eieren gelegd. De warmte,

die door de gisting en vertering van die stoffen ontstaat, en de: gloed van de zon zijn voldoende om de eieren uit te broeden. Geen twijfel of die eigenaardige vogels hebben. sedert lang de voordeelen der samenwerking leeren waardeeren, want zij werken in groot getal tot het samenzetten. van den broeihoop. en ieder vogel, die ei op heeft, krijgt: zijne beurt om het in den hoop te steken, naarmate: hij oprijst; zulkdanige hopen hebben soms 2 meters hoogte en verschillende meters omtrek. Australië is 't vaderland van die vogelstammen, megapoden genaamd, 't geen in 't Vlaamsch beteekent: grootvoetigen.

In onze gewesten hebben de vogels' het nog niet zoo ver gebracht; zij houden nog aan 't oude gebruik van eigen nest te bouwen en zelve hunne eieren uit te broeden; uitneming moet natuurlijk gemaakt worden Voor de hoenders en andere huisvogels, die met hun nest niet hoeven bekommerd te zijn, omdat zij 't stalleken gestrooid vinden; alsook Voor den guitigen koekoek, die het geradig vindt zijne eieren in 't nest

mosjes, wollekes en pluimkes zoo behendig en fraai samen te zetten, zoo stevig ineen te weven, dat geen mensch er ooit in gelukken zou deze wondere bouwmeesters te evenaren. Wie ooit met aandacht 't nestje gadesloeg van de vink, het meesje, den wielewaal, het weverke, de zwaluw of andere van ons

Heeren's lieve vogelkes, heeft verbaasd gestaan over de fijnheid van het kunstgewrocht. Man en vrouw werken samen tot het opbouwen van 't nest: moedertje naait, vادتje brengt het garen bij. Waar zal de vogel zijn nest bouwen? Is hij, zooals de struis, flauw te vlugge, dan is hij ook genoodzaakt op den platten bodem te blijven; vogels die, zooals zwem- en andere watervogels, noch gemaakt noch geneigd zijn om in 't hout te wareeren, zullen gewoonlijk hun nest tusschen de takken niet ophangen. In 't algemeen blijven de vogels, wier jongen vroeg volwassen zijn, op den grond nestelen. 't Is uit ingeborene schuwheid, of om 't gezin aan vijanden en gevaren te onttrekken, dat velen de hoogte verkiezen.

van andere vogels te leggen, hun ook den last van der gulzige koekoek't broeden en van 't opkweeken jongen overlåtend. De vogelnesten verschillen veel van bouwtrant en bouwstoffen, Sommige nesten zijn zoodanig eenvoudig en kunsteloos gemaakt, dat zij ternauwernood den naam van nest verdienen; zelfs met een uitgegraven legertje op den grond zijn sommige vogels, zooals de meeuwen, tevreden, Leeuweriken, kwakkels, fazanten, patrijzen, en in 't algemeen alle vogels die op den grond wonen, maken weinig spel en fatsoen aan hun nest. Daaruit niet besloten, dat al de vogels die op boom of, in struik huizen, bewonderenswaardige nesten bouwen; wie zal de grove en ongekunstelde woningen van kraaien en eksters als fiingewrochten aanzien? Vele vogels nochtans, en hierin overtreffen de kleine gewoonlijk', de groote, weten de lang gezochte en geduldig vergaarde graspijltjes,

*Juwiregen is goddelijke zegen,
komt zonneshijn daarbij,
maakt boer en stadslui blij.*

Half miljoen trekvogels passeren Lommel

Bericht uitgegeven door Vogelwerkgroep Natuurpunt Noord-Limburg & Projectgroep Levend Zand op dinsdag 20 december 2011

Sedert enkele jaren verzamelen zowel in voor- als na-jaar iedere ochtend voor zonsopgang trektellers op de Maatheide te Lommel. Deze vrijwilligers tellen de trekvogels die over het gebied passeren. Uit hun nauwgezette observaties blijkt dat dit gebied een uitzonderlijke waarde heeft. Op weinig andere plekken in het binnenland van de Benelux passeren zoveel trekvogels als hier.

Vogeltrek is een fascinerend fenomeen, dat niet eenvoudig in kaart te brengen is. De vogels laten zich onder meer leiden door de weersomstandigheden, maar ook in belangrijke mate door het landschap. Zo profiteren kleinere vogels bij tegenwind van de beschutting van bossen en andere landschapselementen. Grotere vogels, zoals ooievaars, reigers, meeuwen en veel roofvogels maken bij warm weer dan weer gebruik van warme lucht die opstijgt boven zandgronden. Watervogels zoals eenden, ganzen, meeuwen en steltlopers tenslotte, worden van op grote afstand aangelokt door zowel natuurlijke als kunstmatige waterpartijen, die ze gebruiken om voedsel te zoeken of te rusten.

Naast een record-aantal van 644 Buizerden passeerden op 15 oktober j.l. ook 15 Rode Wouwen over de Maatheide (foto Lex Peeters)

Het gebied Maatheide ligt op een historische trekroute van veel vogels. Bovendien strekt zich in de hoofdtrekrichting (van noordoost naar zuidwest) een natuurlijke en dunbevolkte zone uit, vanaf Eindhoven, die trekvogels ruim en veilig baan biedt. De stadskern van Lommel en de grote zandwinningsputten vormen daarbij een soort trechter die veel vogels vanuit de gebieden Riebos, Blekerheide en Sahara in een smalle baan richting Lommel-Werkplaatsen en Waaltjesbos stuwt. Ze passeren daarbij vooral het oostelijke deel van de Maatheide.

Lommel is ook bekend om zijn uitgestrekte zandgronden. Die warmen makkelijk op en genereren daardoor opstijgende lucht. Daar maken roofvogels als Buizerd, Wespandief en Bruine Kiekendief dankbaar gebruik van. Vanaf Maatheide is te zien hoe zij al cirkelend samenkomen met soms wel tientallen exemplaren bij elkaar. Een machtig gezicht waar elk jaar opnieuw naar wordt uitgekeken.

De enorme zandwinningsputten ten westen van de

Maatheide, die door vele trekvogels worden gemeden, oefenen dan weer een grote aantrekkingskracht uit op watervogels. Hierbij zijn soms onverwachte gasten, zoals zeevogels die door extreme weersomstandigheden het binnenland zijn ingedreven. Zo werden al een Noordse Stormvogel, een Kuifaalscholver, twee Janvan-Genten en een groep van maar liefst 65 Eidereenden waargenomen.

Uniek gebied voor trekvogels door de combinatie van al deze facetten is de Maatheide een unieke locatie voor trekvogels. In de voorbije vijf jaar werden reeds 1,5 miljoen vogels van 225 verschillende soorten waargenomen. Op topdagen passeren er tienduizenden vogels. Vooral Vinken (dagmaximum 28.600 ex.), Spreeuwen (8.800 ex.) en Houtduiven (60.300 ex.) kunnen in enorme aantallen vertegenwoordigd zijn. In totaal werden er de afgelopen vijf jaren al 21 verschillende soorten roofvogels gespot, wat uniek is. Bovendien is de Lommelse telpost sinds 15 oktober houder van het Belgische record wat betreft het aantal Buizerds die op één dag overvlogen (644 ex). Ook Ooievaars weten Maatheide in toenemende mate te vinden. De jaartotalen liepen op van 116 ex. in 2008, 193 in 2009 tot 215 in 2011. Een andere bijzondere soort is de Kraanvogel waarvan er afgelopen jaar op een dag maar liefst 444 exemplaren trompetterend overvlogen. In totaal ging het in 2011 over meer dan een half miljoen vogels!

Bij sterke oostenwind doen soms zelfs trekkende Kraanvogels de Maatheide aan (foto Lex Peeters).

Toch betreft dit slechts een afspiegeling van het aantal dat hier in werkelijkheid overtrekt. Hoewel deze telpost de hoogste bezetting kende van alle 290 telposten in de Benelux, vliegen de trekvogels ook wanneer er geen tellers aanwezig zijn en veel soorten trekken uitsluitend 's nachts. Ringvangsten ter plaatse bevestigden die veronderstelling. Uitgesproken nachttrekkers zoals Kleine karekiet, Zwartkop en Tjiftjaf werden er reeds in flink aantal voorzien van een wetenschappelijke ring. Maar ook bijzondere zeldzaamheden, zoals Grote Karekiet, Grauwe Klauwier, Waterrietzanger, Bladkoning en Sperwergrasmus bleken over dit gebied te trekken.

De Maatheide blijkt dus een uitzonderlijke waarde te hebben voor trekvogels. Daarom is het van groot belang dat met deze unieke vogelpassage in alle toekomstplannen rekening wordt gehouden.

Tekst: Toon Jansen & Lex Peeters, 0031 6 22 90 85 32, Projectgroep Levend Zand & Vogelwerkgroep Natuurpunt Noord-Limburg Foto's: Lex Peeters

colofon

NATUURPUNT NOORD-LIMBURG

DOELSTELLINGEN:

- Stimuleren tot natuurbeleving en natuurstudie door vorming en natuur- en milieu-educatie (natuuruitstappen, voordrachten, dia-voorstellingen, cursussen, natuurreizen, onderzoek en inventarisatie van dier- en plantensoorten).
- Aandacht voor landschapszorg en milieubeleid.
- Actieve inzet voor natuurbehoud door het beheren, aankopen en uitbouwen van natuurreservaten in Noord-Limburg:
  - de Vloeiweiden in de Watering in Lommel-Kolonie,
  - de Lommelse heidegebieden: de Riebos, de Blekerheide, de Heuvelse heide en de Kattenbosserheide,
  - dendrologisch Wielewaalpark "Den Tip" in Lommel-Kerkhoven,
  - het Plat in Overpelt
  - de Dommelvallei in Hechtel-Eksel, Peer en Overpelt
  - de Veewei in Hechtel-Eksel.

LIDMAATSCHAP NATUURPUNT: 24 euro per gezin per kalenderjaar.

Je kan je lidgeld betalen hetzij via domiciliëring, hetzij via jaarlijkse overschrijving.

Domiciliëring: Elk jaar wordt je lidgeld automatisch afgehouden van je rekening. Indien je dit wenst en nog niet gebeurd is, dan kan je op twee manieren een domiciliëring aanvragen: via de website of via de telefoon of e-mail.

Via de website

Je bent al geregistreerd op de Natuurpuntwebsite. Log in en vul het online formulier in. Print het formulier uit en zet er met balpen een handtekening onder. Stuur het vervolgens naar Natuurpunt – ledenadministratie, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen. De inning van je lidgeld volgt dan automatisch. Een overschrijving is dus niet meer nodig!

Je bent nog niet geregistreerd op de website

Je kan op de website een pdf-formulier downloaden of je kan van de gelegenheid gebruik maken om je te registreren op 'Mijn Natuurpunt' en het online formulier in te vullen. Print het formulier uit en zet er met balpen een handtekening onder. Stuur het vervolgens naar Natuurpunt – ledenadministratie, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen.

Geleid bezoek van leerlingen WICO aan de Vloeiweiden bij het "witteren".

De inning van je lidgeld volgt dan automatisch. Een overschrijving is dus niet meer nodig.

Via de telefoon of e-mail

Bel naar 015-29 72 20 of mail naar info@natuurpunt.be. Zeg dat je lid wil worden via domiciliëring en geef je naam en adres door. Je ontvangt dan een foldertje met een domiciliëringformulier.

Overschrijving

Ben je tegen domiciliëring, dan kan je jaarlijks een overschrijving doen.

Schrijf 24 euro over op rekening 230-0044233-21 van Natuurpunt, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen, met vermelding "lidgeld Natuurpunt Noord-Limburg". (IBAN: BE17 2300 0442 3321, BIC: GEBABEBB). U ontvangt per jaar vier keer het nationaal tijdschrift "NATUUR.BLAD" en daarenboven vier keer ons afdelingsblad "ZONNEDA UW".

ABONNEMENTEN tijdschriften:

Als lid van Natuurpunt Noord-Limburg ontvangt u per jaar vier keer het nationaal tijdschrift "NATUUR.BLAD" en daarenboven vier keer ons afdelingsblad "ZONNEDA UW".

Ieder lid van NATUURPUNT kan zich **facultatief** abonneren op:

- "NATUUR.FOCUS", het natuurhistorisch tijdschrift dat vier keer per jaar verschijnt voor 8,5 euro,
- "NATUUR.ORIOLUS", het vogeltijdschrift voor Vlaanderen dat ook vier keer per jaar verschijnt voor 8,5 euro.

Wie zich abonneert op NATUUR.FOCUS en ook op NATUUR.ORIOLUS betaalt 14,5 euro (in plaats van 2 x 8,5 euro).

ZONNEDA UW:

Dit is het driemaandelijks contactblad uitgegeven door NATUURPUNT Afdeling Noord-Limburg (Lommel en Overpelt). Leden van andere afdelingen, die tevens ons ledenblad "ZONNEDA UW" wensen te ontvangen, betalen 7,5 euro, over te schrijven op rek. nr.: 456-1122981-39 (IBAN: BE13 4561 1229 8139) t.n.v. Natuurpunt Noord-Limburg.

Redactie:

Paul Verheyen, Kleinmolenstraat 8, 3910 Neerpelt
tel.: 011 640222 e-mail: pool.verheyen@skynet.be

Lay-out: st*rdesign

Drukker: copycenter Biemans, Lommel

Met dank: Aan iedereen die deze uitgave van ZONNEDA UW tot stand heeft helpen komen. Natuurpunt Noord-Limburg dankt tevens allen die met hun financiële bijdrage in ruil voor publiciteit de uitgave van ons ledenblad ZONNEDA UW ondersteunen.

Oplage 625 ex.

België - Belgique
 P.B.
 3900 OVERPELT
 12/2678

P808288

Natuurpunt, Vereniging voor natuur en landschap in Vlaanderen

Ledenadministratie: Leon Plessers - Pater Vanduffelstraat 5 bus 2 - 3900 Overpelt - 0472883814
 V.U. Paul Verheyen - Kleinmolenstraat 8 - 3910 Neerpelt - 011640222

